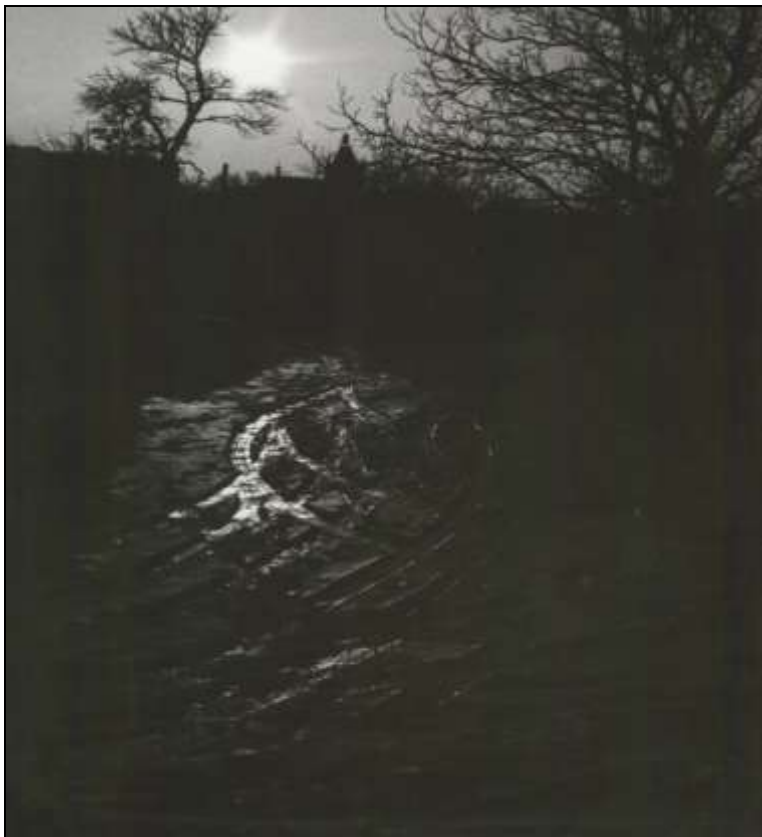

Roztočená věž budišovská

Jaromír Zelenka

srpen 1989

Příloha Budišovského zpravodaje č. 2/2008

Janě a Karlovi Pavlíčkovým

Na dvoře u Pavlíčků

Moravo, Moravo, do žluklé zsinalosti léta vtekl vítr,
beztělný modlář snad, snad sonda světců, ohnul věž kostela,
až se roztrměla země; rozpojil řeku vedví, přeoral kámen,
popadl slovo za zámlku a vtrhl s ním do vlaštovčího hnízda,
až vzplálo s krovem, v slunci, až potřísnilo křídla mraků,
v slunci, až dobře bylo mým pláčem, šestou strunou, kamejí.

Dvojitý posed

Kde jsme: z kopce nad Hodovem, kde chrámem jsou stromy
a hnůj a dráha a plechový kříž, které v kontrastní modulaci
drží se s námi nebe jako fáč už dávno zhojené rány,
jsou vidět tři kostely – tasovský běženec, vandrovník
v Rudíkově a budišovská Panna – a třikrátě hlídají kraj, kde
pro Smrtihlava se v cípku aseptického pole ujmula charpa a mák.

Pod zámek v Budišově

Nač s láskou pohlédneš, je tvoje. I zkormoucená hněď stop,
ačkoliv naboso býval let proti větru, v dešti,
i rmutná zahálka řeči už dlouho po přípítcích,
i hebká smrt květů navlékající semena do náhrdelníku,
a také stojící voda, místo které i s ploty plynou domy,
v nichž jak voskovice štíhlé děti střeží žabincovou tmou.

Nad Oslavou u Vanče

Ó, má unavenosti, stíšňující, lehká, čarující unavenosti,
s vysokým obilím přizvu tě k tělu, které hoří co úl;
vyjmu tě z oblínky světla, jež s tebou uvízla v číši,
poliju tě motýlími střepy, záclonkou duše přítmí,
nahnu tě v extatickém zjitření nad vzlínající peřej,
z níž elevuje virgo quasi virga, kamsi...

Cestou z Tasova, v noci na Kněžském kopci

Pozvolně stoupá po vyplaveném nebi (Oslavo!) kamenná luna,
jen samo tělo je průsekem tmou, návlekiem pro bytí,
štuclíkem, v němž omrzlá duše noruje se do vlídné úzkosti,
do cesty, která se křížuje s jinou, Morava s psí hvězdou,
tvář s tváří, ruka s obručí, slova s větrem a řekou.
Jen co uhyne luna ve výbojkách, vyšplhá první po nás topol!

V Budišově u přejezdu

A vyčítavé vítání, které je slastí návratu, nadějí vlastnění,
nazdvihlo koleje a po obroučkách brýlí přešel vlak;
a kdeco mávalo, dlažební kostky tančily po dechu,
který nám vyskočil z těla jak z propusti týrané suchem
nová voda. Budišov, větrná růžice, jsou oni dva, ona a on,
v zahradě do všech stran stoupáním prostoupené stromy.

Náves po otevření hospody

Ó, jak prší, opile, do sklenky s hořkou, v Pyšeli,
za námi tirák, fosilní balvan v oranžovém vanutí vzduchu,
a uprostřed zelenkavého asfaltu vřed modrého květu
(vypadlá dětská hračka na hladká záda dívky), který praská,
když zmařená extáze vyhřezne tepnami smíchu, mimo.
Spásejte, dobytčátka Boží, spásejte květ, jsem blín!

U Pyšelského kostela

K zlatistému "M" nad portálem kostela jsem šíp, jsem
klikatost čistoty a znící rosa. Padá z lip, jež kvetou,
vůně odčinění, a hne-li se něco, pak na kříži pták, odevždy.
A blízko, až Maria hýčká si příměr, pasou se beránci,
v černých hubičkách haluzky doubků. My za plotem, bédní
pastýři soucitu, jim trháme listí, jež vysteje škarpu, sráz.

Na Brdcích v deštivém odpoledni, sám

Bože, jsou tu za mne, dochvilní, hrnou nicotu šperkem
a zrcadlem, a v návěži téhle klečím na ramenou,
jak bych byl do elipsy prstenu zhroucen. Je to bez závěti,
v příkrase hloubky jsem mělkost, potulný ornament
slídící ve skelném škraloupu prachu po uzemněné přímce...
Jim se ukradnu, démonům, vybité stromy poprosím o závrať.

Za Oslavičkou

Ó, smrky fortnýři, topoly, borovice, dýchněte kolo,
hliněný kruh, kořeny rozmetejte do pěnkavčích křidel,
koruny do cest, svou táhlou vzpřímeností poslužte hanbě kříže!
Zklidněte srdce, krouživým vláním dejte mu pevné místo!
Ach, nebýti lezcem, nebýti kovkopem, ó, plavat jen milodějně,
tam, kde bleskem rozžehnuta corona stellarum duodecim, mír.

Tasov

A první spatřené směrovky naváděly k bloudění, to léto
si obzory slilo do jedné jediné strže; a další, na mostě,
pod nímž Oslavu přemístily kameny, až rybku pokrylo dno,
na nás strhly stráň; ale ty nespátřené, zářezy v srdci,
rozjizvily cestu, že útěchou v radosti byla jen ona sama.
A pak byli jsme vír, který z křtitelnice vyzdvihl nuzáka hada.

Krajina v jasném stmívání

Dosáhnouti večera může jen zvon, pak země je s námi.
Koleje svážejí hřbitov k ztraceným hrobům; Boží muka jsou
roubem všude, kde usychá země. Jedeme s tebou, Ježíši, ke Kojatínu
a hnědé kravky táhnou se za námi alespoň bučením,
ohlávko volnosti, večere, kameni, břízo, pro písničku
prostřeno je. A tryská, jak by se milost právě narodila, tady.

U rybníka Pyšeláku

Někdy teprve jakoby rouhavá kolaborace s chaosem prohřívala chvíle, když už ke slasti jsem zrodil se v jiném a viklavě tkvěl. Jakoby teprve marnivé tříštění obrazu ve vodě, která už plála, bylo tím ortelným podáním ruky, která přísavná pouta ničí a láme. Jsou to hry. Více je trpnost, více je postát sám bez ohně, být zamčen zvenčí, zapálen být hostem, v kterém své jméno pohřbíš.

Semen putridum na cestách Vysočiny

Bože, a odtud pak nechat vyvést se na světlo, v druhém, do první hubené větve, již odhodil pochop, vplést salve. A trnem, který se ve zvířeti rozrostl v keř, osázet úhor; s hřeby, které lisuje země, aby napořád byla tu rezerva pro kruté slavnosti, nechat hrát dítě si snad jako s užovkou, Ó, a rouškama ověsit orvané kopce a nechat táhnout se vzhůru.

Z Náramče do Budišova

Kdopak by varoval tmu pro pár rosníček na cestě,
kvůli andělům, jejichž hlavy si přivlastnil vítr a bloudí;
kdopak by varoval tmu před hladinou rybníka, která se
rozešla do polí a ohněm úplňku sklízí chléb;
kdopak by varoval tmu před sochou svatého Jána, jež se
rozdrolila do našich slov, aby každé z nich bylo mostem.

Před sklizní

Zemi lze uvidět celou z úzkého úvozu, kdy obilí po obou
stranách utne horizont a nebe se rozlije v zemi coby ona.
V takové chvíli lze vidět vše krásné, neboť jsi obhlédnut,
v takové chvíli lze slyšet vše jasné, neboť jsi zaslechnut,
v takové chvíli lze chtít vše dobré, neboť jsi odevzdán,
v takové chvíli být sám s přítelem znamená být uprostřed procesí...

Příloha Budišovského zpravodaje č. 2/2008
Samostatně neprodejné

www.horacko.cz/budisov/zpravodaj

Vydává: Obecní úřad Budišov, IČO 00289159, tel. 568 875 110, e-mail: ou.budisov@horacko.cz
Redakce: Karel Pavlíček (e-mail karel_pavlicek@volny.cz, tel. 568 875 212),

Mgr. Jiří Horák.

Vyšlo v Budišově dne 30. 6. 2008

Technická realizace: Ing. Ladislav Dokulil

Tisk Tiskárna Charvát, s.r.o., Velké Meziříčí